

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämisen- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittäminen- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Microsoft pitää kannatettavana uudistuksen tavoitetta tehostaa ja yhdenmukaistaa valtakunnallista ohjausta, edistää kansalaisten ja yritysten yhdenvertaisuutta lupa- ja valvontatoiminnassa, sekä parantaa palveluiden laatua niin, että asiointi on sujuvaa, käsittelyajat lyhyempiä ja muutoksenhakutarve vähenee. Kuten ehdotuksessa todetaan, luvanhakijoiden kanssa on olennaista keskustella ennakoiden ja tarpeen mukaan lupa-asioihin liittyvistä velvollisuuksista, selvitystarpeista ja reunaehdoista.

Microsoft korostaa, että sujuva luvitus ja toimiva hallinto ovat keskeisiä seikkoja, joihin toiminnanharjoittajat ja sijoittajat kiinnittävät huomiota kohdealueita valitessaan. Lakiesityksen

tavoitteiden toteuttaminen antaa Suomelle kilpailullista etua datakeskus- ja muiden investointien houkuttelemiseksi ympäristöllisiä arvoja vaarantamatta. Tämä on erityisen tärkeää, koska monissa maissa kamppaillaan lisääntyneen byrokratian ja muiden hankkeiden luvitukseen liittyvien ongelmien kanssa.

Microsoftilla on esityksestä kaksi pääasiallista huomiota, joista ensimmäinen liittyy hallintotoiminnan läpinäkyvyyteen ja luvan hakijan kuulemiseen ja toinen Lupa- ja valvontavirastoon perustettavaksi esitetyn yleisen edun valvontayksikön valitusoikeuteen viraston omista päätöksistä:

Hankkeiden kehittäjän ja luvan hakijan näkökulmasta aluehallintoviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen tehtävien kokoaminen uuteen Lupa- ja valvontavirastoon ja yhden luukun mallin käyttöönotto voi tietyissä tilanteissa johtaa päätöksenteon läpinäkyvyyden heikentymiseen. Tähän asti luvan hakijalla on ollut mahdollisuus lausua esimerkiksi ELY-keskuksen antamista lupahakemusta koskevista lausunnoista, joilla on muun muassa luonnonsuojeluasioissa voinut olla huomattava merkitys päätöksenteossa. Koska Lupa- ja valvontavirastossa ei ole tarkoitus ottaa käyttöön sisäistä lausunnotmenettelyä, osa päätöksentekoon vaikuttavista viraston sisäisistä näkökohdista ja kannanotoista voi jäädä hakijalle ja muille lupamenettelyihin osallisille näkymättömiin. Lisäksi tällaisia tietoja pelkästään suullisesti viranomaisneuvottelujen ja ohjauksen yhteydessä annettaessa on riski, että hakija ei täysimääräisesti ymmärrä asian merkitystä ja vaikutusta annettavan lupapäätöksen sisältöön.

Microsoft korostaa, että hakijalle tulee varata mahdollisuus täydentää tai muuttaa hakemustaan tai antaa muutoin lausunto seikoista, jotka voivat johtaa hakemuksen hylkäämiseen tai hyväksymiseen olennaisesti hakijan odotuksista poikkeavin ehdoin. Microsoft toteaa edelleen, että edeltä esitetyn osalta lain valmistelussa ja ennen kaikkea lakia soveltavien viranomaisten toiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hallintolain (434/2003) 34 §:n mukainen asianosaisen oikeus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun, toteutuu. Päätöksenteossa olennaisten näkökohtien huomioiminen tulee perustua kirjalliseen muotoon, jotta viraston näkökohdat ja päätöksen taustalla vaikuttavat kannanotot ovat jälkikäteen todennettavissa. Lisäksi Microsoft toteaa, että tiedon jakamiseen ja hallinnoimiseen viraston sisällä ja hakijan kesken tulee hyödyntää sähköistä asiointijärjestelmiä ja suunniteltua Luvat ja valvonta -palvelua koordinoitusti lupaprosessien tehokkuuden ja sujuvuuden takaamiseksi.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan valtion viranomaisella säilyisi mahdollisuus saattaa ympäristöä koskevan yleisen edun kannalta merkittävän päätöksen lainmukaisuus tuomioistuimen tutkittavaksi, myös siinä tilanteessa kuin päätöksen on tehnyt valtion viranomainen. Valitusoikeus organisoitaisiin erityiseen riippumattomaan yksikköön ja rajattaisiin tilanteisiin, joissa se on ”tarpeen ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun tai muun näihin rinnastettavan yleisen edun turvaamiseksi tai lain soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi”. Esityksen mukaan Lupa- ja valvontaviraston omiin päätöksiin kohdistuvaa valitusoikeutta arvioidaan sovellettavan harvoin, koska yleinen etu tulee pääsääntöisesti riittävällä tavalla huomioonotetuksi Lupa- ja valvontaviraston omassa päätöksenteossa. Lupa- ja valvontaviraston yleistä etua valvovan yksikön valitusoikeutta

koskeva säännös on tarkoitus sisällyttää mm. jätelain 138 §:n, luonnonsuojelulain 135 §:n, ympäristönsuojelulain 191 §:n ja vesilain 15 luvun 2 §:n.

Microsoft toteaa, että Lupa- ja valvontavirastoon perustettavan erillisen yleisen edun valvontayksikön valitusoikeus Lupa- ja valvontaviraston päätöksistä on tarpeeton, koska annettavien lupapäätösten lainmukaisuus tulee kyetä varmistamaan lupahakemusta käsiteltäessä. Nykymuodossaan esitys voi johtaa hankkeiden toteutuksen viivästymiseen, vähentää lupamenettelyiden ennakoitavuutta ja heikentää luvanhakijoiden oikeusturvaa sekä vähentää Suomen houkuttelevuutta investointien kohdemaana. Microsoft katsoo siten, että Lupa- ja valvontavirastoon ei ole tarpeen perustaa erillistä yleistä etua valvovaa yksikköä, jolla olisi viraston omista päätöksistä valitusoikeus. Yksikölle kaavailut resurssit tulee ohjata mahdollisimman sujuvaan ja ammattitaitoiseen lupahakemusten käsittelyyn.

Lopuksi Microsoft toteaa, että uudistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi tulee varmistua siitä, että viranomaisilla ja valitustuomioistuimilla on riittävät resurssit sekä osaaminen lupahakemusten ja valitusten käsittelemiseksi.

Nystedt Heidi
Microsoft Oy